

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

України № 2121-III від 19.11.2016 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – 18.11.2017. – Назва з екрану.

УДК 336.71:005.334

Діденко Ірина Вікторівна,

к.е.н., асистент,

Цявук Аліна Олександрівна,

студент,

Сумський державний університет, м. Суми

СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ПОРТФЕЛЬНОГО КРЕДИТНОГО РИЗИКУ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»

Економіка України пережила чимало шоків: зміна ринку збуту українських аграріїв, зниження частки наукоємних галузей – у структурі промисловості, зменшення експорту, збільшення втрат валютних надходжень, зростання конкуренції з боку китайських виробників, військовий конфлікт на сході України, що спричинив застій виробництва та погіршення платоспроможності домінуючих суб'єктів господарювання країни. Тому ефективна система ризик-менеджменту в частині ідентифікації та оцінки ризиків відіграє важливу роль у забезпеченні ліквідності, платоспроможності фінансовій стійкості банківського сектору.

Ідентифікація ризиків та методи їх управління відносяться до ключових функцій кредитних менеджерів у банках. При цьому, чим точніша буде оцінка ризику та вибір способів його оптимізації при різних сценаріях і ймовірності реалізації ризику, тим ефективніша буде

система управління в банку і як результат – нижчий ризик його прояву.

Результатом портфельного кредитного ризику є зростання простроченої заборгованості. ПАТ «Креді Агріколь Банк» перевіряє активні операції на наявність ознак знецінення кожного місяця. У разі виявлення даних ознак, банк розраховує резерви для їх покриття та знижує їх балансову вартість, щоб відобразити збитки в результаті знецінення.

ПАТ «Креді Агріколь Банк» спрямований кредитування суб'єктів господарювання питома вага яких складає 88% всього кредитного портфелю.

Комплексна оцінка ризику передбачає одночасне проведення кількісного і якісного аналізу портфельного кредитного ризику банку, що передбачає оцінку факторів, які вплинули на його прояв та розрахунок абсолютних і відносних показників, на базі яких визначається реальний рівень ризику. Актуальним методом кількісної оцінки є стрес-тестування, за допомогою якого банк має можливість визначати розмір збитків в цілому або ж за окремими активними операціями, що зумовлені настанням екстремальних подій, і визначення здатності покрити ці збитки.

Зважаючи на зростання прострочених кредитів банку доцільно застосовувати стрес-тестування як один із дієвих інструментів проведення оцінки можливих втрат за активними операціями. Стрес-тестування дозволяє оцінити залежність якості кредитного портфеля від факторів, які обираються для дослідження. Розглянувши три варіанти зв'язку, а саме за методом кореляційного аналізу, за коефіцієнтами еластичності та за допомогою стандартизованих коефіцієнтів регресії, між обсягом проблемних кредитів банку і макроекономічними факторами, взятими для дослідження: рівень інфляції,

валютний курс, облікова ставка, індекси цін виробників промислової продукції, індекс цін реалізації продуктів сільського господарства. Визначили, що на обсяг проблемної заборгованості найбільший вплив несуть валютний курс, облікова ставка та індекс цін реалізації продуктів сільського господарства. Вплив даних факторів спричиняє зростання портфельного кредитного ризику банку. Проведення стрес-тестування на основі сценарного аналізу передбачає застосування різних ступенів впливу факторів на обсяг проблемної заборгованості: перший сценарій несе помірний ступінь впливу і передбачає зростання всіх факторів на 10%, другий сценарій несе середній вплив і передбачає зростання всіх факторів на 15%, третій сценарій несе значний вплив і передбачає зростання всіх факторів на 20%. Проаналізувавши зв'язок факторів визначили, що вони не мають сильної міжфакторної залежності, що свідчить про коректність їх впливу на результат.

При зростанні даних факторів буде зростати обсяг прострочених кредитів ПАТ «Креді Агріколь Банк». За допомогою даних стрес-тестів банк може передбачити розмір збитків в цілому, визначити здатність покрити ці збитки та зробити аналіз доцільності застосування методики управління портфельним кредитним ризиком. Тобто, на основі отриманих результатів, банк прогнозує як може змінитися обсяг проблемної заборгованості, тож його задача полягає в наступному: переоцінити достатність резервів під можливі втрати за активними операціями та прийняти комплекс дій щодо мінімізації портфельного кредитного ризику. Банк з метою зменшення прояву портфельного кредитного ризику, на основі отриманих стрес-тестів, повинен переглянути кредитну політику, структурування кредитного портфеля, зменшити рівень концентрації кредитів.

Список використаних джерел

1. Тарасевич Н.В., Литвиненко А.М. Стрес-тестування ризиків як інструмент антикризового управління діяльністю банків [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream>
2. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України [Електронний ресурс].- Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/v0460500-09
3. Офіційний сайт ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://credit-agricole.ua>.

УДК 338.2:336.71

Кремень Ольга Іванівна,

к.е.н., доцент,

Сумський державний університет, м. Суми

Оголь Дмитро Олексійович,

к.е.н.

Національний банк України, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Фінансові кризи останніх років породили нову тенденцію у банківському регулюванні і нагляді – передачу у державну власність проблемних банків, що суттєво збільшило присутність держави на банківському ринку. Так, у 2009 році до переліку державних додалися банківські установи „Київ”, „Родовід” і „Укргазбанк”, у 2013 р. – „Український банк реконструкції та розвитку” та „Держзембанк”. Перелік державних банків у 2016 році став більшим лише на одну установу – „Приватбанк”, проте